

Olej Palmowy społecznie nieodpowiedzialny

22 grudnia 2015

Robert Guimares Vasquez, przedstawiciel Indian Shipibo-Konibo z peruwiańskiej Amazonii wziął udział w światowym forum w Londynie w sprawie biznesu, wylesiania i praw człowieka, aby upublicznic niszczenie tradycyjnych ziem swego ludu przez międzynarodowe przedsiębiorstwo i zarazem członka RSP0 (Okrągłego Stołu na rzecz Zrównoważonego Oleju Palmowego) – globalnego organu, który zrzesza podmioty z tej branży szczycące się zrównoważoną produkcją i handlem olejem palmowym, a także poszanowaniem praw człowieka.

„Nie rozumiemy, jak to możliwe, że członek RSP0 narusza swoje własne zasady ochrony środowiska i zobowiązania dotyczące praw człowieka. Wspólnota przygotowuje formalną skargę” – powiedział Guimares.

Sprawa dotyczy społeczności Shipibo, Santa Clara de Uchunya, których ziemie zostały nabyte przez peruwiańskie przedsiębiorstwo, Plantaciones de Pucallpa SAC (jednego z dwóch członków RSP0 w Peru) w 2012 roku za pośrednictwem nieznanej umowy z rządem regionalnym Ukajali. Tubylcza społeczność dowiedziała się o jej zawarciu, kiedy pierwsze buldożery zaczęły niszczyć las. Zdecydowany opór społeczności, w tym konfiskaty maszyn i okupacja ziemi w połączeniu z naciskami na władze lokalne i rząd centralny, doprowadził w końcu do dochodzenia w tej sprawie, wszczętego w sierpniu 2015 roku przez Ministerstwo Rolnictwa.

2 września 2015 roku, w dniu historycznego zwycięstwa społeczności, Ministerstwo Rolnictwa zarządziło natychmiastowe zawieszenie wszystkich operacji. Sentencją wyroku, prowadzone wylesianie uznano za całkowicie nielegalne, żadne z wymaganych pozwoleń w zakresie środowiskowym nie zostało wydane. Szkoda

jednak wyrządzono. Dziś tylko 25 hektarów, czyli 0,3% obszaru, jest formalnie objęta działalnością Plantaciones de Pucallpa, która pojawiła się tu w 2012 roku. W ciągu trzech lat ponad 5200 hektarów lasu przodków społeczności Santa Clara uległo zniszczeniu i degradacji.

Lokalny działacz, Washington Bolivar opisuje wpływ tych przekształceń na jego społeczność w następujący sposób: „Nasze ziemie zdewastowano, naszego lasu nie ma, a strumienie są całkowicie zablokowane. Obecnie jest już tylko jeden strumień, z którego możemy czerpać czystą wodę do picia”.

Rząd peruwiański jest prawnie zobowiązany do zapewnienia tego, że tradycyjne ziemie ludów tubylczych, jak np. mieszkańców Santa Clara, będą właściwie rozpoznane. Pomimo swoich wysiłków trwających od ponad dekady, Santa Clara pozostaje jedną z co najmniej 1174 społeczności w peruwiańskiej Amazonii, których demarkacja terytorium nadal pozostaje w toku. Indiańska organizacja AIDSEP, reprezentująca rdzenne społeczności z Amazonii, szacuje, że około 20 milionów hektarów ziem ludów tubylczych w Amazonii wciąż nie zostało prawnie zabezpieczonych i przekazanych jej tradycyjnym właścicielom.

Plantaciones de Pucallpa jest jedną z wielu firm zarejestrowanych w Peru, które w ostatnich badaniach i analizach rozpoznano jako część złożonej sieci firm, które wydają się być skutecznie kontrolowane przez Dennisa Melka, biznesmena i założyciela malezyjskiej kompanii Asian Plantations, której operację wzbudzały podobne kontrowersje w Sarawak. Grupy inwestycyjne Melka działają pod parawanem prawnym, rejestrowane są często w rajach podatkowych, gdzie tożsamość inwestorów i właścicieli są dobrze ukryte. W przypadku Plantaciones de Pucallpa, jest ona spółką zależną od United Oils Ltd. SEZC zarejestrowanej na Kajmanach.

Złożoność łańcucha dostaw towaru, takiego jak oleju palmowego, sprawia, że konsumenci, a nawet klienci, nie są w stanie prześledzić źródła i trasy pozyskiwanego przez siebie oleju

palmowego. Wiemy, że Plantaciones de Pucallpa jest członkiem RSP0, ale kto naprawdę jest właścicielem i kontroluje firmę? Jeżeli nie jesteśmy nawet w stanie dowiedzieć się, kto naprawdę stoi za destrukcją lasu, takich społeczności jak Santa Clara, to jak możemy sprawdzić na czyje konto trafiają korzyści z tego procederu” – komentuje Tom Griffiths z Programu Odpowiedzialnego Finansowania (FFP).

Opracowanie: Damian Żuchowski

Na podstawie: ForestPeoples.org

Źródło: WolneMedia.net